

РЕШЕНИЕ

№ 69

София, 31.05.2021 година

Върховният касационен съд на Република България, ТК, първо отделение, в съдебно заседание на тридесет и първи май две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕЛЕОНОРА ЧАНАЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ: РОСИЦА БОЖИЛОВА
ВАСИЛ ХРИСТАКИЕВ

При участието на секретаря: Ангел Йорданов
и прокурора: Арнаудова
изслуша докладваното от съдията Ел. Чаначева
т. дело № 1093/21 година, за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.41, вр. чл.40,ал.1,т.1 Закон за политическите партии, образувано по касационна жалба /озаглавена протест/ на Прокуратура на Република България против решение № 260324 от 24.02.2021г. по т.д. 1310/20г. на Софийски градски съд, ТО., VI-3.

Ответникът по касационната жалба – Политическа партия „Възраждане“, чрез процесуалния си представител – адв. И. И. е на становище, че жалбата е неоснователна и необоснована.

Върховният касационен съд, състав на Търговска колегия, I т.о., след като обсъди данните по делото и направените оплаквания приема следното:

Касационната жалба е подадена от надлежна страна, срещу акт подлежащ на пряко касационно обжалване, в срока по чл.41, ал.1 ЗПП и е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна.

С решението, предмет на обжалване, състав на Софийски градски съд е очертал предмета на спор, с оглед твърденията на ищеца – Софийска градска прокуратура- като отправено искане за разпускане на ПП „ Възраждане“ на основание чл.40, ал.1, т.1 ЗПП, поради извършване на дейност нарушаваща ЗПП и изразяваща се в провеждане на учредително събрание с по-малко от 500 участници и липса на представени изискуеми декларации от лицата, посочени като учредители. След указания за конкретизиране на иска, ищецът е поддържал, че с тези именно действия политическата партия е осъществила предпоставките по чл.40, ал.1, т.1 ЗПП. Съдът е констатирал, че ПП „Възраждане“ е регистрирана на 02.02.2015 г. с решение на СГС по ф.д. №720/14 г., а от приложените доказателства е извел, че регистърното производство е проведено съобразно специалните изисквания на закона / ЗПП/. Прието е още, че в открито съдебно заседание по това фирмено дело, участващият прокурор е изразил своето становище за законосъобразност на искането за регистрация на партията. Решаващият състав е обосновал разбирането си относно значението на провеждане на специална процедура по регистрация на политическите партии, с оглед защита на обществения интерес и засилено отчитане, в това число и с предвидено производство по обжалване на решението на регистърния съд за проверка на

законосъобразността и изпълнението на всички изисквания на ЗПП. Така е изведено, че в конкретния случай такава преценка, съобразно тези изисквания е била извършена през 2015г., когато съдът е осъществил проверка за законосъобразност на искането за регистрация на ПП „Възраждане“ при законово проведена процедура с участието на прокурор, който е могъл да упражни и право на касационна жалба, ако са били налице нередовности по искането за регистрация или не са спазени специалните изисквания на закона. Решаващият състав е разгледал подробно и е мотивирал възможността за разпускане на политическа партия по иск на прокурора, като е обосновал лимитивност на изброените основания, а оттам и необходимостта да бъде категорично установено едно от тях, за да бъде основателно искането за постановяване на съдебен акт за разпускане на партията. Дефинирано е основанието, на което се е позовал ищецът- чл.40,ал.1,т.1 ЗПП и е констатирано, че сочените фактически обстоятелства от ищеца са неотнормими към него. Съдът за пълнота е отбелязал и че освен това твърденията на ищеца по сочени фактически обстоятелства не са доказани, а се опровергават в производството.

Жалбата е неоснователна.

Основанието по чл.40,ал.1, т.1 ЗПП за успешно провеждане на иска по чл.40,ал.2 ЗПП, изисква като фактически състав осъществяването на конкретни юридически факти, а именно – наличие на валидно регистриран по реда на ЗПП правен субект - политическа партия, която да осъществява политическа дейност и при реализирането на такава дейност, при условията на системност / повече от веднъж/ да е осъществила нарушения на ЗПП.

Правилно, решаващият състав е обосновал изчерпателност на основанията, на които може да бъде постановено разпускане на политическа партия по иск на прокурора. Тези основания са изрично, императивно и изчерпателно очертани от нормата на чл.40, ал.1 ЗПП поради специфичния характер на правоотношението, което регулират и неговата обществена значимост и поради това не подлежат на разширително тълкуване. В тази връзка правно необосновано, касаторът счита за неправилно изразеното разбиране на решаващия състав относно неприложимост на ЗЮЛНЦ. Нормата на пар.2 ПЗР ЗПП въвежда законов бланкет към ЗЮЛНЦ само по отношение на неуредените със ЗПП случаи, а редът за разпускане на политическа партия по иск на прокурора е изрично уреден в специалния закон – ЗПП и като основания, и като процедура, и като институционален контрол.

Ищецът в производството е сочил като основание за искането си за разпускане на ПП „Възраждане“ нарушения, осъществени при учредяване на партията, които самият той е квалифицирал като такива по чл.10,11 и 12 ЗПП. В касационната си жалба, касаторът е развил оплакване, че в хода на регистърното производство не е било възможно да бъдат представени доказателства, които към този момент не били известни на прокуратурата.

Доводът е правно необоснован. Визираните от касатора – ищец в производството пред СГС обстоятелства / като основание за иска му по чл.40,ал.2 ЗПП/ по изпълнение условията визираните от чл. 10, 11 и 12 ЗПП са именно такива, задължаващи участващите в регистърното производство – прокурор и съответен регистърен съд да следят за тяхното изпълнение и съответно да ги установят като осъществени законосъобразно юридически факти, за да се постанови регистрация на партията. Тези, обаче, обстоятелства са неотнормими към иска по чл.40,ал.2 ЗПП, във връзка с поддържаното основание по чл.40,ал.1, т.1 ГПК. Този извод се налага от изложената по-горе дефинитивност на основанието. Към момента на провеждане на учредителното събрание, все още не е налице правен субект – политическа партия, която да осъществява каквато и да било дейност. Съгласно чл.18, ал.4 ЗПП

политическата партия придобива качеството на юридическо лице от деня на вписването ѝ в регистъра на политическите партии. Т.е. до това вписване не е налице правосубектност на учреденото формирование и то не може да извършва валидно дейност. Такава възможност то придобива едва след вписването му като политическа партия. Или, ПП „Възраждане“ е придобила качеството юридическо лице и съответно възможността да упражнява политическа дейност на 02.02.2015 г. В тази връзка сочените преди тази дата нарушения на ЗПП са ирелевантни спрямо основанието по чл.40,ал.1, т.1 ЗПП императивно изискващо наличие на правен субект – политическа партия, която е осъществявала дейност в условия на системност и във връзка с тази дейност е допуснала нарушение на ЗПП. С отправеното искане ищецът иска преразглеждане на регистърното решение, с излагане на факти по допуснати закононарушения при регистриране на политическия субект. Това, обаче, не може да бъде осъществено по реда на чл.40,ал.2 ЗПП. Законът за политическите партии, като специален закон отрича такава възможност, доколкото изрично и императивно установява хипотезите, при които могат да бъдат прекратени политическите партии – арг. чл.38 ЗПП, една от които е разпускане с решение на съда и която като основания е уредена изчерпателно в чл.40, ал.1 ЗПП. В този смисъл субсидиарно не може да бъде приложен друг ред за постигане на цел, отречена от законодателя.

С оглед всичко изложено дотук, ирелевантни са оплакванията на касатора изцяло свързани с доказване на твърденията му за наличие на нарушения по регистрацията на ПП „Възраждане“. Тези доводи не са и свързани с решаващия мотив на състава за тяхната ирелевантност за установяване на основанието за направеното искане за разпускане на ПП „Възраждане“.

Следователно, постановеното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора и на основание чл.78,ал.3 ГПК на ответника по касационната жалба се дължат направените пред настоящата инстанция разноски в размер на 1200лв. Страната своевременно е представила списък по чл.80 ГПК, договор за процесуална защита и съдействие, удостоверяващ договаряне на 1200лв. -възнаграждение за адвокатска защита за един адвокат, както и платежно нареждане за установяване на реалното заплащане на тези разноски. При тези фактически данни, искането за присъждане на разноски е основателно в претендирания и доказан размер.

Неоснователно е направеното възражение за прекомерност на разноските от страна на касатора. Отговорността за понасяне на направените в съдебното производство разноски е поставена от процесуалния закон преди всичко с оглед изхода на правния спор – чл.78,ал.3 ГПК. Намаляването на заплатения от страната адвокатски хонорар за осъществена надлежна защита в процеса е изключение, което следва да бъде установено с оглед фактическата и правна сложност на спора, както и с усилията за изчерпателност и адекватност на защитата. В случая, с оглед фазата на съдебния процес и осъществената работа по защита на ПП „Възраждане“ пропорционална на пространния доказателствен материал по делото и доводите, изложени в касационната жалба по доказаност на твърдяните обстоятелства, установявани чрез този материал, които макар и несъответни на основанието, на което е предявен иска, съставляват доводи, на които защитата е следвало да отговори не обосновават извод за наличие на предпоставки за признаване на прекомерност на заплатените разноски за едни адвокат.

Водим от гореизложеното, Върховният касационен съд, състав на първо търговско отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 260324 от 24.02.2021 г. по т. д. 1310/20 г. на Софийски градски съд, ТО., VI-3.

ОСЪЖДА Държавата чрез Върховна касационна прокуратура да заплати да Политическа партия „Възраждане“ направените пред настоящата инстанция разноси в размер на 1200 лв.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: